

Sygn. akt XV C 846/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dorota Kołodziej

Protokolant: sekretarz sądowy Izabela Węsjora

Po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2013 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa Agencji (...)w W. Oddział (...) w B.

przeciwko J. M.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

I.Uznaje za bezskuteczną w stosunku do powoda Agencji(...)w W. Oddział(...)w B. umowę darowizny nieruchomości położonej w G. przy ul. (...) dla której Sąd Rejonowy (...) wG.prowadzi księgę wieczystą (...) zawartą w dniu 26 czerwca 2009 r. Rep. (...) przed notariuszem P. D.

II.zasądza od pozwanej J. M.na rzecz powoda Agencji (...)w W. Oddział (...) w B. kwotę 13267,00 zł (trzydzieści tysięcy dwieście sześćdziesiąt siedem złotych)) tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwoty 3600zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

Sygn. akt XVC 846/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 września 2013 roku Agencja(...)w W. – Oddział(...)w B. wniosła o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powódki umowy z dnia 26 czerwca 2009 roku, mocą której M. B. (1) darował pozwanej J. M.lokal stanowiący odrębną nieruchomość, położony w G. przy ul.(...), dla której Sąd Rejonowy w G. prowadzi księgę wieczystą(...). Ponadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Powódka podniosła, że przed Komornikiem Sądowym toczy się postępowanie egzekucyjne przeciwko E. L. i M. B. (1) co do należności wynikających z nakazu zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. M. B. (1) w ramach tego postępowania złożył wykaz majątku, z którego wynika, że nie posiada żadnych dóbr, które pozwalałyby na zaspokojenie wierzytelności. Istnieje realna groźba umorzenia postępowania egzekucyjnego z uwagi na bezskuteczność egzekucji. W międzyczasie ujawniono, że dłużnik zbył w drodze darowizny posiadaną nieruchomość, co wskazuje na celowe pozbywanie się przez niego majątku celem uniemożliwienia skutecznej egzekucji. Na skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny.

Pozwana w odpowiedzi na pozew z dnia 12 listopada 2013 roku zaprzeczyła wszelkim wnioskom oraz żądaniom pozwu, których nie przyznała wyraźnie i wniosła o oddalenie powództwa w całości wobec niespełnienia przesłanek uprawniających powoda do żądania uznania czynności prawnej za bezskuteczną oraz braku legitymacji procesowej czynnej powódki do wytoczenia powództwa w sprawie. Nadto pozwana wniosła o zasądzenie od powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z normami przypisanymi oraz opłaty skarbowej od

pełnomocnictwa procesowego. Pozwana przyznała, że zawarła przedmiotową umowę darowizny podczas pobytu jej ojca - M. B. (1) w Areszcie Śledczym. Podniosła, że powódka nie posiada w niniejszym postępowaniu legitymacji czynnej albowiem wierzycielem jest Agencja(...)Oddział (...)w B.. Nadto powódka, pomimo ciężącego na niej ciężaru dowodu, nie wykazała przesłanek uzasadniających uznanie czynności prawnej za bezskuteczną. Wskazała, iż w niniejszej sprawie nie została spełniona przesłanka rzeczywistego pokrzywdzenia wierzyciela, wierzyciel nie wykonał bowiem wszystkich możliwych czynności procesowych zmierzających do zaspokojenia się z majątku dłużnika. Dłużnik od 2001 r. prowadzi działalność gospodarczą a obecnie otrzymuje świadczenie z ZUS w wysokości 1800 zł, które może podlegać zajęciu i powodować częściowe zaspokojenie Powoda. Pozwana podniosła również, iż nie miała wiedzy o długach ojca. Wskazała również, iż darowizna została dokonana przez dłużnika i jego małżonkę i dotyczyła majątku objętego wspólnością ustawową, wierzyciel zaś nie posiada tytułu wykonawczego przeciwko małżonkowi dłużnika.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym z dnia 11 lutego 1999 roku Sąd Rejonowy w B. I Wydział Cywilny nakazał E. L. i M. B. (1) aby zapłacili solidarnie Agencji (...) Oddziałowi (...) w B. (obecnie Agencja (...)W W. – Oddział(...)w B.) kwotę 193.326,14 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 grudnia 1998 roku do dnia zapłaty oraz solidarnie koszty wynagrodzenia pełnomocnika powódki w kwocie 9.800 zł. M. B. (1) oraz E. L. w piśmie z dnia 22 marca 1999 roku wnieśli zarzuty do nakazu zapłaty, które okazały się bezskuteczne.

Dowód: nakaz zapłaty w sprawie I Nc 413/99 k. 11, zarzuty do nakazu zapłaty z dnia 22 marca 1999 roku, zeznania M. B. (1) k. 75-76.

Dłużnik M. B. (1) od 4 czerwca 2001 roku nieprzerwanie prowadzi działalność gospodarczą pod firmą „(...)”. Stosownie do informacji zawartych w wykazie majątku na dzień 31 lipca 2006 roku nie posiadał żadnych wartościowych składników majątku. Wskazał, że jego własność stanowią jedynie kwota 200 zł, ubrania oraz sprzęty domowe. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarł z (...) umowę leasingu nr(...), na podstawie której został zobowiązany do spłaty rat leasingowych w kwocie 1.123,19 zł każda począwszy od kwietnia 2007 roku do lutego 2012 roku. M. B. (1) począwszy od marca 2013 roku pobiera świadczenie emerytalne z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 1.534,39 zł netto.

Dowód: wykaz majątku k. 68-71, zeznania świadka M. B. (1) k. 75-76, pismo z dnia 16 marca 2007 roku wraz z harmonogramem rat leasingowych k. 42-45, decyzja ZUS k. 40

W dniu 30 października 2007 roku na podstawie umowy zawartej pomiędzy Spółdzielnią Mieszkaniową (...) w G. a M. B. (2) oraz jego małżonką E. B. (1), doszło do ustanowienia odrębnej własności lokalu i przeniesienia własności lokalu. Przedmiotem umowy była nieruchomość usytuowana w G. przy ul.(...), dla której Sąd Rejonowy (...)wG. założył KW nr (...).

Dowód: akt notarialny rep. (...)k. 52-55, akta KW nr(...)

Małżonka M. B. (1)- E. B. (1)była hospitalizowana z uwagi na proces rozrostowy tylnej jamy czaszki po stronie prawej w okresie od 18 do 25 lutego 2008 roku. W tym czasie została poddana operacji neurologicznej. Na skutek choroby stwierdzano u niej w roku 2008 znaczne spowolnienie psychoruchowe, niepełną orientację w czasie, stępienie afektywne, labilność afektywną. U żony M. B. (1) zdiagnozowano zaburzenia pamięci, trudności w koncentracji uwagi, objawy otępienia. M. B. (1) pokrywał koszty leczenia małżonki, które wynosiły ok. 800-900 zł miesięcznie.

Dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego, zaświadczenia lekarskie k. 46-48, zeznania świadka M. B. (1) k. 75-76.

M. B. (1) został skazany za przestępstwa przeciwko obrotowi dokumentów bankowych i w okresie od 23 kwietnia 2009 roku do 16 czerwca 2010 roku przebywał w Areszcie Śledczym w S.. W tym czasie na podstawie umowy darowizny z dnia 26 czerwca 2009 roku wraz z żoną darował nieruchomość stanowiącą ich własność na prawach wspólności

ustawowej na rzecz swojej córki J. M. (2). Strony umowy wskazały, że wartość przedmiotu darowizny wyniosła 240.000 zł.

Dowód: akt notarialny rep. (...) k. 36-39, świadectwo zwolnienia z aresztu śledczego k. 49, zeznania świadka M. B. (1) k. 75-76.

Powódka wobec nieuiszczenia przez M. B. (1) oraz E. L. kwoty zasądzonej prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 11 lutego 1999 roku uzyskała klauzulę wykonalności i wystąpiła w dniu 30 kwietnia 2012 roku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. A. K. o wszczęcie egzekucji. W toku postępowania komornik dokonał zajęcia wierzytelności M. B. (1) w ZUS, Urzędzie Skarbowym oraz bankach, wystosował również zapytanie do Urzędu Miejskiego w G. czy dłużnik jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości położonych na terenie Powiatu G., wezwał dłużnika do stawienia się w kancelarii celem złożenia wyjaśnień. W odpowiedzi na powyższe Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował komornika, iż na dzień 19 października 2012 r. dłużnik nie pobiera żadnych świadczeń, banki poinformowały, iż nie prowadzą rachunków dłużnika, zaś M. B. (1) w odpowiedzi na wezwanie o złożenie wyjaśnień wskazał jedynie na przesłanki, które jego zdaniem wskazują na konieczność umorzenia postępowania egzekucyjnego. Komornik w toku prowadzonego postępowania 8 sierpnia 2013 roku uzyskał od Spółdzielni Mieszkaniowej(...)informację o zmianie właściciela nieruchomości przy ul. (...)w G. w konsekwencji zawarcia umowy darowizny. W trakcie postępowania egzekucyjnego ustalano również, iż dłużnik jest współwłaścicielem wraz z E. L. samochodu osobowego marki M. (...) rok produkcji 1986.

Dowód: akta komornicze KM (...)– w szczególności k. 1,4,54, 75, 82,87, 57- 58

We wrześniu 2013 roku Komornik prowadzący egzekucję wskazał, iż wobec bezskuteczności egzekucji postępowanie będzie umorzone.

Dowód: , pismo komornika k. 72-73.

W trakcie niniejszego postępowania M. B. (1) oraz E. L. złożyli w Sądzie Rejonowym w B. powództwo przeciw-egzekucyjne datowane na 15 listopada 2013 roku, w którym domagają się zabezpieczenia powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie nakazu zapłaty z dnia 11 lutego 1999 roku. Postępowanie jest obecnie w toku.

Dowód: pozew k. 64-67, zeznania świadka M. B. (1) k. 75-76.

Pozwana J. M., jest córką dłużnika. Aktualnie pozwana zamieszkuje w S. – wyprowadziła się z domu rodzinnego na przełomie 1992/1993 roku. W lokalu będącym przedmiotem niniejszego sporu zamieszkuje jedynie M. B. (1), żona dłużnika postanowieniem Sądu została ubezwłasnowolniona całkowicie. M. B. (1) został ustanowiony jej opiekunem prawnym. Żona dłużnika przebywa obecnie w Domu Opieki Społecznej,

Dowód: opinia sądowa psychologiczno-psychiatryczna k. 50-51, postanowienie k. 56.

Pozwana oraz M. B. (1) pozostają w poprawnych relacjach.

Dowód: zeznania świadka M. B. (1) k. 75-76, zeznania pozwanej k. 77.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o materiał dowodowy zaferowany przez strony niniejszego postępowania, tj. dowody z dokumentów urzędowych (akta komornicze (...), akta KW(...), odpis z (...), świadectwo zwolnienia po odbyciu kary pozbawienia wolności, postanowienie Sądu w sprawie ubezwłasnowolnienia E. B. (1)), dowody z dokumentów prywatnych (umowy ustanawiające i przenoszące własność nieruchomości, zaświadczenia o stanie zdrowia E. B. (2), środki prawne składane przez M. B. (1) w postępowaniach sądowych i egzekucyjnych), dowód z zeznań świadka M. B. (1) oraz pozwanej. Wiarygodność i moc tych dowodów sąd ocenił według własnego uznania,

na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału (art. 233 § 1 k.p.c.). Sąd dał wiarę tym dowodom w zakresie wskazanym w stanie faktycznym.

Strony postępowania nie kwestionowały autentyczności ani wiarygodności przedłożonych dokumentów urzędowych oraz prywatnych. Sąd ocenił je więc stosownie do przepisów art. 244 § 1 oraz 245 k.p.c. Dokumenty urzędowe sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe, w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Dokument prywatny z kolei stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Dokumenty urzędowe dostarczyły informacji na temat toczącego się postępowania egzekucyjnego i jego bezskuteczności wobec braku majątku, z którego powódka mogłaby się zaspokoić, prawa własności nieruchomości. Sąd uwzględnił również materiał dowodowy oferowany przez stronę pozwaną na okoliczności choroby E. B. (2) oraz osadzenie M. B. (1) w zakładzie karnym.

Dopuszczony i przeprowadzony na rozprawie w dniu 20 grudnia 2013 roku dowód z zeznań świadka M. B. (1) Sąd uznał za wiarygodny w części. Okoliczności dotyczące choroby małżonki jak również pozbawienia wolności – w świetle zgromadzonego materiału dowodowego – Sąd uznał za wyjaśnione i autentyczne. Odmienne Sąd ocenił zeznania świadka w zakresie przyczyn, dla których wraz z małżonką dokonał darowizny mieszkania stanowiącego ich własność. Nie wykluczając, że na decyzję o zawarciu tej umowy wpłynęły inne przesłanki, należy podkreślić, że jako osoba racjonalnie analizująca swoją sytuację majątkową (mieszkanie stanowiło praktycznie jedyny wartościowy składnik majątku), świadek powinien zdawać sobie sprawę, że zawierając umowę darowizny, praktycznie uniemożliwia wyegzekwowanie niebagatelnej wierzytelności zasądzonej prawomocnym nakazem zapłaty, która na dzień 22 sierpnia 2012 roku wynosiła 611.608,43 zł (vide akta komornicze – karta rozliczeniowa). Sąd nie dał również wiary zeznaniom świadka co do faktu, iż posiada on majątek umożliwiający prowadzenie egzekucji i zaspokojenie wierzyciela. W szczególności Sąd nie dał wiary jego zeznaniom, iż z tytułu prowadzonej działalności osiąga on dochody w wysokości od 5000 do 8000 tysięcy. Powyższe nie znajduje potwierdzenia w żadnych dokumentach znajdujących się w aktach sprawy, zgłasza w aktach postępowania egzekucyjnego.

Analogicznie ocenić należy dowód z przesłuchania pozwanej. Należy krytycznie odnieść się do zeznań pozwanej jakoby choroba jej matki była główną przyczyną zawarcia umowy darowizny. Obawy o zaciąganie przez matkę nadmiernych zobowiązań finansowych była hipotetyczna albowiem – jak zeznała pozwana – przed zawarciem przedmiotowej umowy – matka żadnego zobowiązania nie zaciągnęła, a jedynie miała trudności w orientacji w terenie czy obsłudze bankomatu. Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanej co do niewiedzy o postępowaniu egzekucyjnym toczącym się przeciwko jej ojcu. Trudno zgodzić się z twierdzeniem, że osoba pozostająca w poprawnych relacjach z rodzicami, nie miała świadomości o zobowiązaniu ciążyącym na jej ojcu, które przekracza swoją wartością posiadane przez rodzinę składniki majątku.

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów zawartych w odpowiedzi na pozew wskazać należy, iż nietrafne jest twierdzenie pozwanej wyrażone w odpowiedzi na pozew co do braku legitymacji procesowej czynnej powódki do występowania ze skargą paulińską. Następstwo prawne Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa wynika wprost z przepisu art. 12 pkt. 3a ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 roku o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. nr 64 poz. 592 ze zm.), który stanowi, że w art. 3 ust. 1 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa wyrazy „Własności Rolnej Skarbu Państwa” zastępuje się wyrazami „Nieruchomości Rolnych”.

Zgodnie z treścią art. 527 k. c. gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy wierzyciel może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Jeżeli korzyść majątkową uzyskała osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Na podstawie wyżej wymienionego przepisu można wyróżnić kilka przesłanki warunkujące możliwość skorzystania przez uprawnionego z ochrony paulińskiej: 1) istnienie godnego ochrony interesu wierzyciela w postaci

wierzytelności; 2) dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z osobą trzecią; 3) pokrzywdzenie wierzyciela wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika; 4) dokonanie przez dłużnika czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela; 5) uzyskanie wskutek tej czynności korzyści majątkowej przez osobę trzecią; 6) działanie osoby trzeciej w złej wierze. Dla zastosowania skargi paulińskiej wszystkie wymienione przesłanki muszą wystąpić kumulatywnie.

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że wskutek umowy darowizny zawartej w formie aktu notarialnego pozwana uzyskała korzyść majątkową w postaci nieruchomości lokalowej. Nadto, na podstawie dołączonego do akt nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności powódka dowiodła, że jest wierzycielem w stosunku do M. B. (1).

W art. 527 § 2 k.c. ustawodawca określił, że czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był poprzednio. W judykaturze przyjmuje się na ogół, że niewypłacalność dłużnika w rozumieniu art. 527 § 2 k.c. oznacza taki stan majątku dłużnika, w którym egzekucja nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko temu dłużnikowi. Z punktu widzenia możliwości zaskarżenia czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli ustawodawca zrównuje czynności powodujące niewypłacalność dłużnika z tymi, które prowadzą do pogłębienia stanu jego niewypłacalności. Pomiędzy czynnością prawną dłużnika, jego niewypłacalnością oraz pokrzywdzeniem wierzyciela musi zachodzić określony związek przyczynowy. Nie chodzi przy tym o adekwatny związek przyczynowy, lecz o to, by dokonanie przez dłużnika czynności prawnej było warunkiem koniecznym.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela albowiem wyzywał się jedyne wartościowego składnika majątku, który mógłby służyć do zaspokojenia wierzyciela. Pozwana w ocenie Sądu wiedziała o wymagalnych wierzytelnościach wobec swojego ojca – tym bardziej, że pozostawała i pozostaje z nim w dobrych relacjach. Wskazać należy, iż pozwana jest osobą bliską dłużnikowi i w toku postępowania nie obaliła domniemania wynikającego z paragrafu 3 art. 527 k. c.

Nie ulega wątpliwości Sądu, iż dłużnik M. B. (1) poprzez darowanie córce nieruchomości stał się niewypłacalny w większym stopniu niż był dotychczas – powódka nie miała i nadal nie ma możliwości realnego zaspokojenia swoich wymagalnych wierzytelności. Komornik Sądowy w ostatnim piśmie wskazał na konieczność umorzenia postępowania egzekucyjnego z uwagi na jego bezskuteczność. Sąd ustalił, że w czasie, w którym powódka zwróciła się o ochronę jej praw majątkowych dłużnik był niewypłacalny – tzn. brakowało mu składników majątkowych umożliwiających przymusowe zaspokojenie wierzytelności podlegającej ochronie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 lipca 2013 roku, sygn. akt I ACa 260/13, LEX nr 1350387). Z ustalenia Sądu wynika również, iż dłużnik jest niewypłacalny również w chwili obecnej.

W ocenie Sądu pomiędzy zawartą umową darowizny a niewypłacalnością dłużnika zachodzi wyraźny związek przyczynowy. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 czerwca 2013 roku, sygn. akt I ACa 122/13, LEX nr 1345536). Gdyby M. B. (1) nie przeniósł własności nieruchomości lokalowej na pozwaną – swoją córkę – powódka mogłaby skutecznie dochodzić zaspokojenia swojej wierzytelności poprzez prowadzenie egzekucji z nieruchomości. Podkreślić należy, że nieruchomość ta miała znaczną wartość (pозwana oraz dłużnik oszacowali jej wartość w roku 2009 na 240.000 zł – vide § 5 umowy darowizny k. 38 akt). Sam fakt, iż dłużnik obecnie pobiera świadczenie emerytalne w wysokości około 1500 zł netto – nie powoduje jeszcze uznania, iż powódka ma możliwość skutecznego i efektywnego zaspokojenia swoich roszczeń. (por. również wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 lipca 2013 roku, sygn. akt I ACa 417/13, LEX nr 1349916).

Odnosząc się do kolejnego zarzutu podniesionego przez pozwaną, który w ocenie pozwanej powinien skutkować oddaleniem powództwa, iż powódka nie przytoczyła odpowiedniego przepisu kodeksu cywilnego, który jest podstawą prawną roszczenia. Zgodnie z paremią *da mihi factum dabo tibi ius* Sąd nie jest związany przytoczoną w pozwie podstawą prawną żądania. W konsekwencji jeżeli z powołanych w pozwie okoliczności faktycznych wynika, że roszczenie jest uzasadnione w całości bądź w części, to należy go w takim zakresie uwzględnić, chociażby powód nie wskazał podstawy prawnej albo przytoczona przez niego okazała się błędna. (por. teza 1 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2009 r. II CSK 189/09, LEX nr 564981). Powódka, w ocenie Sądu, skutecznie powołała się na art.

531 § 1 w zw. z art. 534 k.c. uprawniającej ją do złożenia powództwa przeciwko osobie trzeciej, która uzyskała korzyść majątkową kosztem majątku dłużnika przed upływem pięcioletniego terminu zawitego od umowy darowizny.

W niniejszej sprawie nie można również wskazywać na przyczynienie się powódki do stanu, w którym wierzytelność wobec M. B. (1) nie może zostać skutecznie wyegzekwowana. Sąd biorąc pod uwagę przebieg postępowania egzekucyjnego stwierdził, że było ono prowadzone prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami. W szczególności Komornik Sądowy weryfikował sytuację majątkową dłużnika, pozyskiwał stosowne informacje od instytucji publicznych i prywatnych (w szczególności ZUS – pismo z dnia 5 października 2012 roku przed uzyskaniem prawa do emerytury – vide k. 30 akt komorniczych). Jeśli więc komornik nie miał informacji o rzeczywistym stanie majątku i dochodach dłużnika to odbyło się to z przyczyn leżących po stronie dłużnika. W piśmie datowanym na 21 czerwca 2013 roku (vide k. 72 akt komorniczych) M. B. (1) wskazuje na pogorszenie sytuacji majątkowej w odniesieniu do sytuacji z dnia 31 grudnia 2002 roku. W piśmie tym nie wskazał m.in. na posiadane świadczenie emerytalne, dochody z działalności gospodarczej, które mogłyby służyć zaspokojeniu roszczeń. W kontekście zeznań w charakterze świadka złożonych w trakcie rozprawy jego oświadczenie uznać należy za sprzeczne ze stanem faktycznym a zatem stanowiące naruszenie zasady prawdy materialnej (art. 2 k.p.c.). W ten sposób w znacznym stopniu dłużnik zniweczył czynności Komornika Sądowego zmierzające do wyegzekwowania odpowiednich kwot na rzecz powódki.

Nie zasadny okazał się również podnoszonych przez pozwaną zarzut, że umowa darowizny przenosiła własność nieruchomości, która stanowiła współwłasność małżeńską dłużnika i E. B. (1). Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 6 czerwca 2013 roku, sygn. akt I ACa 821/12, LEX nr 1324684, ochronny cel skargi pauliańskiej przemawia za tym, aby dopuścić tę skargę także wówczas, gdy nieożalane wobec wierzyciela rozporządzenie majątkowe podejmowane było nie tylko przez małżonków mających status dłużników w rozumieniu art. 527 k.c., ale przynajmniej z udziałem jednego takiego dłużnika. Sam udział małżonka niebędącego dłużnikiem wierzyciela w czynności prawnej noszącej cechy czynności fraudacyjnej jest wystarczającą okolicznością przemawiającą za możliwością uznania całej czynności prawnej za bezskuteczną wobec wierzyciela (art. 532 k.c.), a nie tylko za zakwestionowaniem jej skuteczności wobec zadłużonego małżonka. (por. również uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2011 roku, sygn. akt III CZP 15/11, LEX nr 811905).

Mając powyższe na uwadze na mocy art. 527 k. c., art. 528 k.c. orzekł jaki w punkcie 1 wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Pozwana przegrała sprawę i wobec tego obowiązana jest zwrócić powódce, na jej żądanie, koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Na koszty postępowania w niniejszej sprawie złożyła się opłata stosunkowa od pozwu ustalona w oparciu o przepis art. 13 ust. 1 u.k.s.c. – 9.667 zł, jak również koszty zastępstwa na rzecz radcy prawnego ustalone w oparciu o przepis § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 490) – 3.600 zł.